

1. Katecheze o mezigeneračním předávání víry

K čemu jsou mé sny?

Struktura katecheze

1. Úvod

- Představení tématu: “V čem je moje seniorství přínosem? Jaká je má víra, můj vztah s Bohem, jak plnit Boží vůli v mé situaci? Co říká ke stáří papež František? Sny a prorocká vidění.”
- Cíl katecheze: Osobní odpovědi na klíčové otázky.

2. Současná situace

- Popis mezigenerační oddělenosti ve společnosti.
- Příčiny: Zrychlující se doba, komunikační prostředky, dominantní kultura preferující mládí a zdraví.
- Kontrasty: Zpomalení stárnutím, situace propojení generací (např. pandemická krize).
- Prostor na otázky.

3. Sny a prorocká vidění

- Význam snů a prorockých vidění v různém věku. (Joel 3,1)
- Jak sny a vidění předávat mladší generaci.
- Prostor na otázky.

4. Příklad z Písma svatého

- Příběh Proměnění na hoře (Mt 17, 1-9).
- Význam této události pro víru a předávání zkušeností.
- Prostor na otázky.

5. Přínos seniorství

- V čem je moje seniorství přínosem?
- Moudrost a zkušenosti získané během života.
- Předávání těchto zkušeností mladší generaci.

6. Příběh a obrázek

7. Diskuze a sdílení

- Prostor pro osobní sdílení a odpovědi na otázky.
- Diskuze o osobních zkušenostech a víře.

1. Úvod

Cílem katecheze je uvědomění si své vlastní hodnoty, která roste úměrně se získanými zkušenostmi. Mé životní zkušenosti a mé sny jsou nejen mým pokladem, ale i vizí, která pomáhá a dodává odvalu mladým. Chci si odpovědět na tyto otázky: Jaké jsou mé sny a mé zkušenosti? Jaká je má víra, můj vztah s Bohem, jak plnit Boží vůli v mé situaci? V čem je moje seniorství přínosem? V čem jsou důležité mé sny a prorocká vidění a jak je předat mladší generaci? Také se společně se podíváme na to, co o stáří říká papež František.

2. Současná situace

Vypadá to, že v dnešní společnosti převládá mezigenerační oddělenost. Staří lidé, kterých ve společnosti stále přibývá, se oddělují od mladé generace. Jednou z příčin může být stále se zrychlující doba a komunikační prostředky, které nás všechny nutí k stále většímu zrychlování. To je ovšem v kontrastu s tím, že stárnutí nás naopak výrazně zpomaluje. Na druhou stranu jsou situace, kdy se obě generace propojují. Např. v době pandemické krize, ve které častěji umírali staří lidé, se mladá generace velmi silně angažovala v solidaritě a pomoci. Další příčinou může být dominantní kultura, ve které se do popředí dostává mladý a zdravý jedinec, jakoby ten, kdo je starý nebo nemocný, neměl již pro společnost a dokonce i vlastní rodinu hodnotu. Papež František zdůrazňuje opak. Tvrdí, že „být starý je stejně důležité a krásné – jako být mladý“.¹

Prostor na otázky:

1. *Jak se já – senior ve společnosti cítím?*
2. *Jaké mám pozitivní zkušenosti s mladou generací?*
3. *Znám někoho, koho si vážím a proč?*

3. Sny a prorocká vidění

Papež František nám ve svých katechezích o stáří dává k úvaze Joelovo proroctví, ve kterém najdeme tato slova: „Vaši starci budou mít sny, vaši jinoši budou mít prorocká vidění“ (Joel 3,1)

Co znamená snít? Mít sny je vlastní člověku již od nepaměti. Každý člověk se na něco těší, o něčem sní. Malé dítě dokáže snít o kratičké budoucnosti – s čím nebo s kým si bude hrát, co mu maminka nebo tatínek dá. Mladý člověk také sní, i přesto se možná dívá na svoji budoucnost s obavami. Může se bát, aby mezi ostatními uspěl, aby byl přijat, aby byl oblíbený, aby získal respekt. Dospělý člověk, který vnímá svou zodpovědnost za druhé, často sní o odpočinku, o vytržení ze všedních povinností, o obdivu a moci, o úspěchu svých dětí... O čem sní starý člověk? Do snění starých lidí se promítají získané zkušenosti a letitá moudrost, která pramení i ze zkušenosti s Božím působením v jejich životě. Jejich sny jsou vize, které mají s citlivostí předávat mladé generaci, protože, jak říká papež František: „Když se staří brání Duchu a pohřbívají svoje sny v minulosti, mladí již nevidí věci, které je třeba udělat, aby se otevřela budoucnost. Když naopak staří sdělí své sny, mladí jasně vidí, co mají dělat.“² Mladí se vyznačují odvahou a velkorysostí. Pro mladého člověka, který je plný síly, jsou sny a vize dosažitelné. Toto nadšení pro uskutečňování snů jim nesmí nikdo brát. Naopak. Staří mají povzbuzovat a motivovat mladé, aby své vize naplnili.

¹ První katecheze papeže Františka o stáří 23.2.2022

² První katecheze papeže Františka o stáří 23.2.2022

Prostor na otázky:

1. *Jaký byl můj velký životní sen?*
2. *O čem sním v tomto mém životním období?*
3. *Co bych chtěl a měl o svých snech říci mladé generaci? Např. svým vnoučatům?*

4. Ještě jeden příklad z Písma svatého

V Matoušově evangeliu (Mt 17, 1-9) najdeme zajímavý příklad. Je zde zaznamenaná událost, kdy Ježíš vzal na vysokou horu tři ze svých učedníků Petra, Jakuba a Jana a byl před nimi proměněn: ... jeho tvář zazářila jako slunce a jeho oděv zbělel jako světlo. A hle – ukázal se jim Mojžíš a Eliáš, jak s ním rozmlouvají. Petr se ujal slova a řekl Ježíšovi: „Pane, je dobře, že jsme tady.“ Pro tyto učedníky to musel být velmi silný zážitek. Nejráději by na té hoře zůstali, ale Ježíš s nimi sestupuje do Jeruzaléma.

Bůh nepromlouval pouze k těmto třem učedníkům, ale mluví ke každému z nás. Mnoho lidí si jistě vzpomene na chvíle, kdy Bůh zasáhl do jejich života, kdy se jich dotkla Boží milost, kdy Bůh byl velmi přítomen. V takových okamžicích bychom chtěli, stejně jako Petr, říci: „Pane, je dobře, že jsme tady“, protože tyto zkušenosti víry nás ujišťují o Boží lásce k nám a také je můžeme (dokonce musíme) předat mladé generaci, např. svým dětem, svým vnoučatům. Nemusíme se bát, že nebudeme pochopeni, vyslyšeni. To není naše starost. Ježíš se na konci této události učedníků dotkl a řekl: „Vstaňte, nebojte se.“ Ani my se nemáme bát předávat své zkušenosti, své vize, pokud jsme pochopili a přijali ten fakt, že Bůh je laskavý Otec a my jsme jeho děti, ať jsme jakéhokoliv věku.

Prostor na otázky:

1. *Umím se ve svém životě zastavit a naslouchat Božímu hlasu, obdivovat krásu stvoření nebo vidět i v drobných událostech mého života Boží působení?*
2. *Podporuji v nejmladší generaci, zvláště dětech, jejich smysl pro malé a nepatrné? Umím s nimi pozorovat dešťové kapky, plameny v ohýnku, mravence...*
3. *Podporuji jejich představivost vyprávěním, tichým pozorováním přírody?*

5. Přínos seniorství

Podzim života může být velmi krásné a plodné období. Stáří je dar sám o sobě a může být darem pro všechny věkové kategorie. Je to dar zralosti a moudrosti. Staří lidé si mají vážit svých zkušeností a ve velké jednoduchosti a moudrosti je předávat mladým. Svůj čas, který už není ovlivněn tlakem na pracovní výkonnost a zodpovědností za výchovu dětí, mají staří lidé využít moudře a velkoryse. Většinou je to období, kdy je čas na vnoučata, která ráda poslouchají vzpomínky a vyprávění z doby, kdy jejich prarodiče byli ještě mladí. Je to příležitost na předávání snů a vizí.

Prostor na otázky:

1. *Umím si udělat na svá vnoučata čas?*
2. *Vážím si svých zkušeností a dokážu je předat mladým bez kritizování a negativizmu?*

6. Příběh

Jeden týden o prázdninách jsme měli naše dvě malá vnoučata Dominika a Barborku. Brzy večer jsme vždy uložili dvouletáčka a jeho pětiletá sestra Barunka si většinou ještě malovala. Jeden večer jsme se spolu s manželem nahlas modlili růženec. Barunka se v jednu chvíli ke mně

přitulila a zeptala se: „Proč to pořád opakujete?“ Dál si pak malovala. Když jsem ji ukládala do postele, vysvětlila jsem jí, co je růženec a ten svůj jsem jí ukázala. Další večer jsme pak pekli buřtíky. Na konci týdne jsem pak od Barunky dostala namalovaný obrázek, který má víc částí. Na velkém obrázku jsem já v šatech, které jsem často nosila. A na třech malých obrázcích zachytila to, co jsme společně prožívali – pečení buřtíků, koupání v bazénu, kde je na mě dokonce vidět, že mi bývala zima a také mě a mého muže, jak se modlíme růženec. Měla jsem velikou radost z obrázku, ale i z toho, jak jsi to pamatovala. Uvědomila jsem si, že je dobře, když děti vidí, jak se dospělí v rodině modlí, tedy konkrétně její babička s dědečkem. Poznávají tak, že modlitba je součástí našeho života, je to pro nás samozřejmé jako plavání v bazénu nebo pečení buřtů.

7. Diskuze a Sdílení

Prostor pro sdílení ve skupině a odpovědi na otázky.